

OERRR

SPREEKBEURTPAKKET

Leuk dat je je spreekbeurt wilt houden over OERRR en Natuurmonumenten! Dat komt vast goed, want op deze pagina's hebben wij handig voor jou alles op een rijtje gezet wat je nodig hebt. Ontdek alles over Natuurmonumenten, boswachters en de Nederlandse natuur. Natuurlijk geven wij ook tips van OERRR. Wedden dat jouw klas dit superleuk vindt?!

NATUURMONUMENTEN

Natuurmonumenten beschermt de natuur in Nederland. Al meer dan honderd jaar. Dieren, vogels, planten en paddenstoelen. Bossen, meren en heide. Maar ook gebouwen. Bijvoorbeeld eeuwenoude kastelen, stoere forten en statige landgoederen.

Lang geleden

Het begon allemaal met het Naardermeer. Amsterdam wilde dit mooie meer volstorten met huisvuil. Twee belangrijke natuurliefhebbers, Jac P. Thijssen en Eli Heimans, wilden dit absoluut niet. Ze vonden het zonde van de bijzondere natuur. In het Naardermeer leefden bijvoorbeeld lepelaars en ringslangen. Ze bedachten een slim plan. In 1905 richtten ze Natuurmonumenten op. In 1906 was de allereerste aankoop van Natuurmonumenten het Naardermeer. Het eerste beschermde gebied van Nederland was voor altijd veilig.

Vele voetbalvelden

Nu beschermt Natuurmonumenten wel 355 natuurgebieden! Voor altijd en voor iedereen. In elke provincie zijn natuurgebieden te vinden, dus ook bij jou in de buurt. Bij elkaar opgeteld zijn al die natuurgebieden 100.000 hectare groot. Dat is net zo groot als 200.000 voetbalvelden bij elkaar!

SPREEKBEURTTIP!

Vertel je klas welke gebieden Natuurmonumenten bij jouw school in de buurt beschermt. Dit kun je gemakkelijk vinden op onze [website](#) bij Natuurgebieden.

NAAR BUITEN

De natuur is voor iedereen. Daarom mag je in de gebieden van Natuurmonumenten spelen, maar ook mountainbiken, wandelen, varen of paardrijden. En je kunt samen met de boswachter de natuur ontdekken. Bijvoorbeeld met een spannende avondexcursie op zoek naar vleermuizen of uilen. Of download een route op je smartphone. Je kunt ook je verjaardag vieren in de natuur met een spannende survival- of boswachterstocht. Kijk op OERRR.nl voor kinderactiviteiten bij jou in de buurt.

“OERRR is gewoon buiten bezig zijn. Lekker buitenspelen en de natuur ontdekken.”

OERRR – alle kinderen naar buiten!

Natuurmonumenten vindt dat ieder kind in Nederland recht heeft op natuur. Daarom is in 2012 OERRR opgericht. OERRR laat alle kinderen van 0 tot 12 jaar zelf de natuur ontdekken.

Roep van OERRR

Ik ben OERRR. Ik zwerf door de bossen.
 Ik ben gelukkig als ik natte bosgrond ruik na een regenbui.
 Ik ren achter vlinders aan, ik rol van het duin.
 Ik hoor de branding brullen.
 Ik heb schrammen en builen opgelopen.
 Ik overwin angsten, vertrouw op anderen, en ik leer doorzetten.
 Ik zwem in meren en voel de waterplanten langs mijn benen
 Ik spring over boomstammen en maak vuur.
 Ik ben buiten adem geraakt.
 En ik rust uit op een bed van mos.
 Ik ben gelukkig als ik op de plek ben die ik het beste ken.
 De natuur.

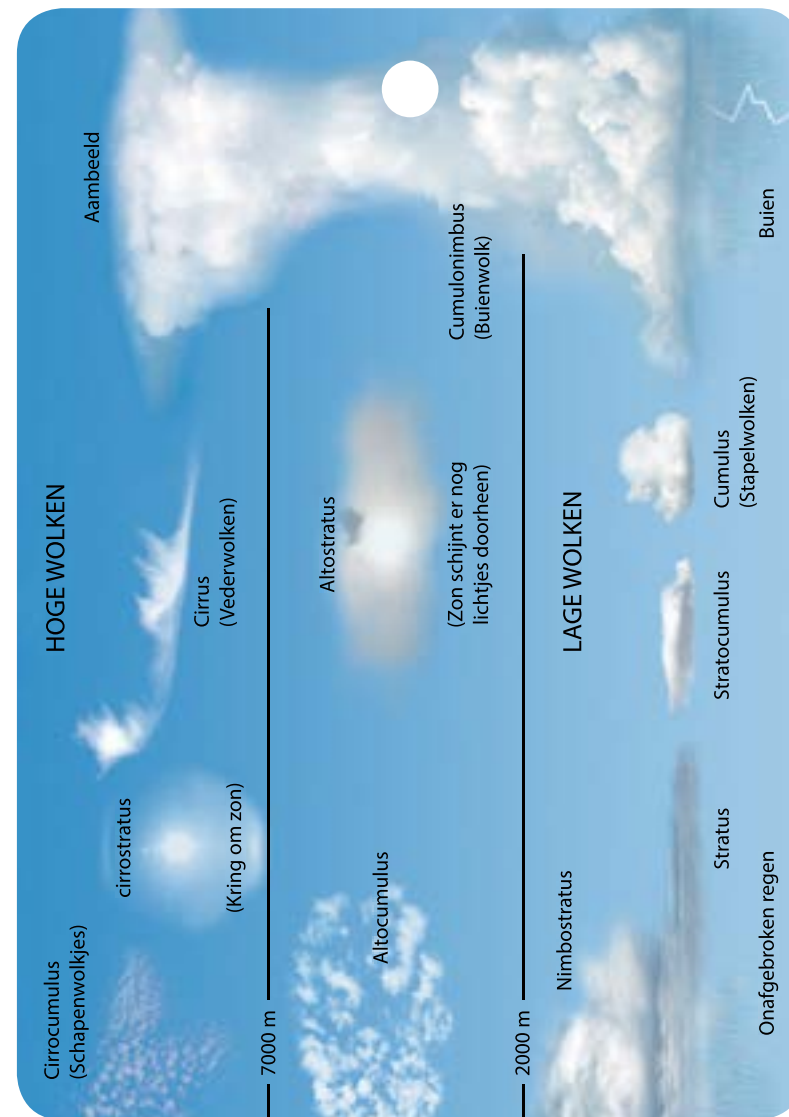
Binnenkort zal ik met twee woorden spreken.
 Met mes en vork eten.
 Niet langer rennen over het gras.
 Nooit meer schreeuwen in de achtertuin.
 Ik zal binnen zitten. Netjes zijn.
 Me niet langer verbazen.
 Ik vraag voor nu maar één ding.
 Geef me OERRR.
 Voor zolang als het duurt.

NAAR BUITEN

SPREEK- BEURTTIP VAN OERRR!

Ga met je klas naar buiten. Kijk samen naar de wolken. Wat voor weer gaat het worden? Gebruik hierbij de wolkenkaart.

WAT DOET EEN BOSWACHTER?

Elke dag werken de boswachters van Natuurmonumenten aan de natuur. Buiten én binnen. Buiten kijken ze of het goed gaat met de dieren, bomen en planten in een gebied. En ze maken wandelpaden en informatieborden. Maar boswachters hebben ook binnenwerk. Ze overleggen bijvoorbeeld met de gemeente. Of ze praten met boeren en bewoners die in de buurt van een natuurgebied wonen.

1. Hoe lang ben je al boswachter?

"Dertig jaar al weer! Ik vind het nog steeds leuk. In al die jaren heb ik nooit iets anders willen worden."

SPREEKBEURTTIP!

Op deze [uitzending](#) van Klokhuis kun je je klas laten zien wat boswachter Bart Zwiers allemaal doet in Groningen.

Tien vragen aan André Donker, boswachter in Zuid-Drenthe

2. Wilde je vroeger al boswachter worden?

"Ja, al vanaf dat ik een jaar of negen was. Ik speelde altijd buiten. En als ik in de klas zat, keek ik de hele tijd naar buiten. Elk vogeltje zag ik vliegen. In de pauze dook ik snel de struikjes in om te kijken waar de vogels hun nestjes hadden gemaakt. En mijn slaapkamer was een soort natuurmuseum met dierenharen, stukjes nest, veren, vogelboeken en boeken, waarin je de sporen van dieren kon opzoeken. Bijvoorbeeld de pootafdrukken van een ree. Ik had zelfs een hertengewei en een echt slangenvel op mijn kamer!"

WAT DOET EEN BOSWACHTER?

3. Hoe word je boswachter?

“Daar heb je speciale scholen voor. Mijn ouders vonden het maar lastig dat ik op de basisschool niet zo veel zin had in leren. Maar dat kwam later gelukkig goed! Want om boswachter te worden, ben ik eerst vier jaar naar de Lagere Bosbouwschool in Apeldoorn gegaan. Dat vond ik zo leuk, dat ik ook nog eens twee jaar de mbo-opleiding Bos en natuurbeheer heb gedaan. Toen vond ik leren niet meer vervelend, want we gingen veel naar buiten.”

4. Wat doe je de hele dag?

“Van alles! Ik zorg vooral dat iedereen weet wat Natuurmonumenten doet. Door stukken voor de krant te schrijven en teksten voor de website van Natuurmonumenten. En ik Twitter en zit op Facebook en LinkedIn. Ik ga regelmatig naar Den Haag, naar de Tweede Kamer. Daar kom je niet zomaar binnen. Alles wat metaal is, moet ik in een bakje leggen. Mijn mobieltje en riem bijvoorbeeld. Daarna moet ik door de metaaldetector. Zo weten ze zeker dat ik geen gevaarlijke spullen bij me heb, zoals messen of een pistool. Mijn jas en tas moeten in een kluisje en daarna ga ik met de roltrap naar de tribune van de Tweede Kamer. Daar mag ik alleen maar luisteren, niks zeggen.

Maar... ik kan me toch met de vergadering bemoeien! Ik ken veel Kamerleden die werken voor de natuur. Tijdens de pauze van de vergadering spreken we elkaar, soms krijg ik per sms een vraag en geef ik snel een antwoord. En soms praat ik van te voren met ze, soms als ze al klaar zijn.

Ik ga naar Den Haag, omdat het niet goed gaat met de planten en dieren in Nederland. Maar ze kunnen zelf niet praten natuurlijk. Daarom doe ik het voor ze. Als de politiek weet wat goed is voor planten en dieren, kunnen ze betere wetten en regels maken.”

5. Wat vind je het allerleukste aan je werk?

“Mensen laten zien dat je elke dag verrast kunt worden door de natuur. Soms is de verrassing heel klein. Bijvoorbeeld als een klein beestje uit zijn cocon kruipt en zijn vleugels oppompt. Een kwartier later vliegt hij weg, de wijde wereld in. En ik heb een keer gezien dat de [levendbarende hagedis](#) jongen kreeg. Deze hagedissensoort legt geen eitjes, maar de eitjes komen in de buik van de hagedis uit. Daarna perst ze de kleine hagedisjes uit haar buik. Er zaten al drie jonkies naast haar en ik zag dat er nog vier uitkwamen! Een groot wonder was toen ik een moeflon en jaren later een keer een edelhert zag bevallen in het wild.”

WAT DOET EEN BOSWACHTER?

6. Wat is minder leuk?

“De ministers en Kamerleden in Den Haag bezuinigen op natuur in Nederland. Dat is slecht nieuws voor de natuur. Zonder geld gaan gewoon heel veel dieren en planten dood.”

7. Ben je de hele dag buiten?

Nee, helemaal niet. Gelukkig maar, want soms regent het hard. Maar ik wil wel zo veel mogelijk buiten zijn. Als ik een afspraak heb met iemand, gaan we gewoon wandelen door het bos of over de hei. Ik heb een goed geheugen, dus schrijf ik alles wat we hebben afgesproken op als we klaar zijn met wandelen.

8. Kunnen meisjes ook boswachter worden?

Ja zeker! Bij Natuurmonumenten zijn steeds meer vrouwen boswachter. En dat gaat hartstikke goed. Ik vind het veel gezelliger met mannen en vrouwen.

André Donker

9. Wat is je lievelingsdier?

De das. Dat is een dier van de nacht. Die moet je in de schemer of in de nacht opzoeken. Dan is het in het bos heel stil. Je hoort geen auto's, stemmen of andere geluiden van mensen. Als je lang genoeg wacht, zie je de das uit zijn hol kruipen. Soms samen met haar jongen.

10. Ben je wel eens bang?

Ja zeker wel. Er was een keer een motorrijder die in de natuur reed op een plek waar het niet mocht. Ik gaf hem een stopteken. Toen werd hij heel boos. Zo boos dat ik bang werd. En soms gaan we stropers zoeken. Jagen in de natuurgebieden waar ik werk is verboden. Maar sommige stropers gaan toch stiekem reeën doodschietsen. Dus gaan we ze 's nachts aanhouden. Maar dat is wel eng, want ze hebben natuurlijk wapens bij zich...

Wil je nog meer weten van boswachter André? Kijk dan naar het [interview](#) dat Saskia met hem deed voor Denk Opmerkelijk

BOS

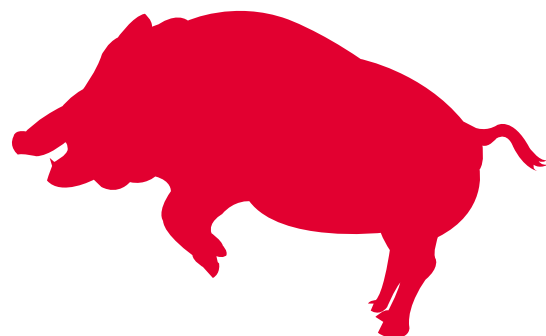
Wild zwijn

Natuur voor alle dieren

Natuurmonumenten beheert 355 natuurgebieden en allemaal zijn ze anders. Je hebt gebieden met veel water of veel hei, duinen of juist veel bos. En in elk gebied leven andere dieren en planten. Op de komende pagina's vertellen we meer over elk soort natuurgebied met de dieren die er leven. We beginnen met bos.

Overal in Nederland beheert Natuurmonumenten bos. Wat je daar kunt zien zijn natuurlijk vooral bomen. Veel dieren voelen zich daar thuis. Bomen zorgen voor voedsel en ook schuil- en broedplekken. Vooral in het voorjaar hoor je veel vogels zingen in het bos. [Luister maar](#).

Het grootste bosgebied van Nederland is de Veluwe. Natuurmonumenten beheert daar wel dertien gebieden. Daar leven wilde zwijnen, reeën en edelherten. Wie weet heb je geluk als je er bent en zie je ze zomaar lopen. Je kunt de dieren ook zien als je meegaat met de speciale excursies van de boswachter.

TIP VAN OERRR

Luister eens goed als je in een bos of park bent. Sta stil, praat niet, doe je ogen dicht... wat hoor je allemaal? Vogels, ritselende pissebedden, de wind of misschien alleen je eigen ademhaling? Doe dat ook eens in je eigen tuin of op het balkon en hoor het verschil!

BOS

GEKKE WEETJES OVER BOSDIEREN EN BOMEN

Zwijn

Wilde zwijnen zijn gek op eikels. Hoe meer eikels er liggen in de herfst, hoe meer jonge zwijntjes ze krijgen in de volgende lente.

Herten en reeën

Jonge herten en jonge reeën ruiken naar niks. Heel slim, want zo kunnen wilde dieren de pasgeboren jongen niet vinden en zijn ze dus veilig voor hongerige vossen en wolven.

Specht

Vaak hoor je 'm wel, maar zie je 'm niet. Het mannetje van de grote bonte specht. Hij tikt met zijn snavel hard op een boom. Zo hakt hij een nest uit. Niet een keer, nee hij hakt meerdere nesten uit! Het vrouwtje mag kiezen welk nest ze het mooiste vindt. Daar legt ze haar eitjes in. Van al dat gehamer en geroffel krijgt de specht gelukkig geen hoofdpijn. Dat komt door de schokdempers in zijn hersenen.

Egel

Egels slapen elke winter. De hele dag en de hele nacht, maandenlang. Net als vleermuizen. Voor de winterslaap eten ze superveel. In hun slaap 'eten' ze het vetlaagje op

Gaai

Een gaai begraaft voor de winter duizenden eikels. Zo heeft hij als de bomen kaal zijn toch te eten. Maar... hij vergeet heel veel van zijn verstoppiekjes! Jammer voor de gaai, maar gelukkig voor het bos. Want nu kan de eikel uitgroeien tot een eikenboom.

Beuk

De dikste boom van Nederland staat op een landgoed in Breukelen. De stam van deze beuk is meer dan 8 meter dik. Als je die boom wilt omarmen, dan heb je al je vrienden en vriendinnen nodig.

Paddenstoelen

Een cirkel van paddenstoelen heet een heksenkring. Vroeger dachten mensen dat dansende heksen een kring van paddenstoelen achterlieten. Sommige heksenkringen zijn wel zeventienhonderd jaar oud!

Pissebedden

Als je de schors van een dode boom optilt, zie je ze lopen: pissebedden. Ze leven trouwens ook gewoon onder de stoeptegels achter je huis. Wist je dat pissebedden zo heten omdat mensen vroeger geloofden dat ze hielpen tegen het bedplassen? Als je een paar pissebedden in je bed liet lopen, zou je voorgoed 'genezen' van bedplassen. Geloof jij het?

HEIDE

Schaapherder

Op meerdere plekken in het land beheert Natuurmonumenten heide. Elk jaar in augustus en september is de hele heide paars. Dan bloeit de hei en ruikt het lekker. De heide heeft veel warme plekjes. Open, zanderige plekken waar de zon op schijnt en waar het niet waait kunnen lekker warm worden. Daar houden vlinders, krekels en zandhagedissen erg van.

Zonder schapen en koeien geen heide. Op veel plekken trekt het hele jaar een herder met zijn schaapskudde rond. Ook laat Natuurmonumenten Galloways en Schotse Hooglanders vrij rondlopen op de hei. Allebei een soort koeien. Doordat deze dieren grazen, groeien er minder bomen. Ook boswachters halen bomen weg. En zo verandert de heide niet in een bos.

TIP VAN OERRR

Ga ook eens op zo'n zanderig plekje liggen, het liefst met blote voeten. Zonnebaad als een vlinder of hagedis. Hoe voelt dat? Misschien komt er wel een vlinder op je zitten, als je heel stil ligt.

HEIDE

GEKKE WEETJES OVER HEIDEDIEREN EN HEIDEPLANTEN

Hazelworm

Heideblauwtje

Het heideblauwtje, een kleine vlinder, legt zijn eitjes op heideplanten, zoals struikhei; dophei, rolklaver of heidebrem. Dat zijn de enige planten die de rups lust.

Nachtzwaluw

De nachtzwaluw broedt op de grond van heidevelden. Ze verstoppen zich overdag heel goed. Ze hebben ongeveer dezelfde kleur als de hei. 's Nachts gaan ze vliegen en op insecten jagen. Vroeger noemden mensen deze vogel geitenmelker. Ze dachten namelijk dat de nachtzwaluw stiekem melk ging drinken bij geiten.

Gentiaanblauwtje

Het gentiaanblauwtje is een heidevlinder. Het vrouwtje legt haar eitjes op de bloemen van gentianen, vandaar de naam. De rups heeft een slimmigheidje, waardoor hij niet zelf voor eten hoeft te zorgen. Uit zijn lijf komt een stof die lijkt op een stofje van mierenlarven. Mieren denken dat de rups in het mierenest thuishoort en dus nemen ze hem mee. Daar krijgt hij maandenlang te eten, tijdens de winter. In de lente verpopt de rups. Maar zodra de pop een vlinder wordt, moet hij maken dat hij uit het nest komt. De mieren lusten wel een vlinder! Eenmaal buiten klimt hij op een takje, droogt zijn vleugels en vliegt veilig weg.

Adder

Adders hebben een speciaal plekje tussen hun ogen, waarmee ze warmte kunnen voelen. Slim, zo kunnen deze slangen muizen vinden die verstopt zijn in het gras. Want muizen lusten ze graag.

Hazelworm

Een hazelworm is geen slang, maar een hagedis zonder pootjes. En als het tegenzit ook zonder staart! Want bij gevaar kan de hazelworm zijn staart afstoten. Net als alle andere hagedissen. Als iets of iemand hem wil pakken, laat hij de achterkant van zijn lijf achter. De voorkant glipt weg naar een veilige plek. Zelig? Nee hoor, de staart groeit langzaam weer aan!

DUINEN

Duinen liggen vlak bij zee. Langs de hele Nederlandse kust. Het zijn zanderige heuvels met stukken bos, vennetjes en zandvlaktes. Niet alleen boswachters werken hier aan de natuur. Ze krijgen hulp van dieren. Door te grazen, zorgen die dieren ervoor dat de duinen niet dichtgroeien met bomen, planten en struiken.

Zo knabbelen konijnen aan kleine plantjes. En grote grazers trappen boompjes omver en eten jonge blaadjes van de takken. In de gebieden van Natuurmonumenten kun je Galloways en Schotse hooglanders zien, grote koeien uit Schotland. Maar ook paarden, zoals Shetlandpony's en Koniks, helpen mee.

Duindoorn

GEKKE WEETJES OVER DUINDIEREN EN DUINPLANTEN

Duindoorn

Overall in de duinen groeien duindoorns, dat zijn lage struikjes met oranje bessen. De duindoornbessen gaan gisten na een nachtje vorst. Vogels die snoepen van deze bessen, worden een beetje dronken...

Zandhagedis

De zandhagedis begraaft zijn eitjes in een kuiltje in het zand. De zon doet de rest, die broedt de eitjes uit.

Veldkrekels

Wist je dat veldkrekels in een hol in de grond wonen? Het hol kan 30 tot 40 centimeter lang zijn. Tjilpen doen ze vooral in de schemering en nacht.

Konijnen

Konijnen moeten oppassen voor het vrouwtje van de havik. Vanuit haar duikvlucht pakt ze zo een konijn van de grond om op te eten. Een mannetjeshavik is kleiner en eet alleen maar kleine vogels en eekhoorns.

Bruinvis

Vlakbij de duinen is de zee. Dat weet iedereen. Maar wist je ook dat er walvissen in onze Noordzee zwemmen? Er leven ongeveer een half miljoen bruinvissen in de Noordzee en in de Oosterschelde. Dat is de kleinste walvis van onze zee.

Parnassia

De parnassia is een superbijzondere plant in Nederland. Hij is klein en valt niet meteen op met zijn witte bloempjes. Maar als je 'm van dichtbij ziet, zie je hoe mooi hij is.

TIP VAN OERRR

Rol van eens van een duin of grasheuvel. Ga bovenop op je rug liggen, leg je armen langs je lichaam en... joehoe! Rollen maar. Wedstrijdje met je vrienden wie het eerste beneden is?

MOERAS

Ringslang

Sommige mensen denken dat Nederland maar klein is en dat er maar weinig natuur is. Maar wist je dat Nationaal Park Weerribben-Wieden het grootste aaneengesloten laagveenmoerasgebied van West-Europa is? Natuurmonumenten beheert het samen met Staatsbosbeheer. Ook in andere delen van Nederland vind je moeras. Een moeras is niet drijfzand, zoals je wel eens in de Donald Duck ziet. Nee, het is een gebied met veel water, natte graslanden, riet en een moerasbos. In de moerasgebieden leven bijzondere dieren. Omdat ze zo veel van water houden, kunnen ze bijna nergens anders leven dan in deze gebieden. En daarom is het zo belangrijk dat boswachters moeras beschermen.

GEKKE WEETJES OVER MOERASDIEREN EN MOERASPLANTEN

Kraanvogel

Een van de grootste vogels van Nederland is de kraanvogel. 250 jaar wilde geen enkele kraanvogel in Nederland een nest maken of een ei leggen. Maar sinds 2001 broedt er elk jaar een paartje in het Fochteloërveen. Dit is een groot natuurgebied in Friesland en Drenthe.

Ringslang

Een ringslang kan doen alsof hij dood is. Zodra er gevaar dreigt, blijft hij doodstil liggen. Dat is niet de enige slimme truc. Hij stinkt ook nog eens als een dode slang en kan zelfs nog een druppel bloed uit zijn mond laten lopen.

Zonnedauw

In het moeras groeit een vleesetende plant. Gewoon in Nederland! Zonnedauw heet die. Maar wees maar niet bang. De zonnedauw eet alleen maar kleine diertjes, zoals insecten.

Libellen

Wist je dat de larven van libellen echte rovers zijn? Kijk maar eens van dichtbij naar hun kaken. Ze kunnen zelfs kleine visjes opeten!

MOERAS

TIP VAN OERRR

Vouw een zeilbootje van riet.

1

Pluk een rietblad met een stukje van de stengel er nog aan.

2

Vouw het blad dubbel op 4 centimeter van de stengel.

3

Maak 2 insnijdingen van 1 tot 2 cm in de vouw en schuif de buitenste strookjes in elkaar.

4

Herhaal punt 2 t/m 3 aan de andere kant van de stengel.

5

Steek de punt van het blad in de stengel en je hebt een zeilbootje.

BEKEN EN RIVIEREN

Bever

Nederland is een waterland. Natuurmonumenten beheert daardoor dus veel gebieden met water. Stukjes van rivieren, zoals de Maas en de IJssel. Maar ook beekjes die door het land kronkelen. Een paradijs voor bijzondere planten en dieren. Het is voor die planten en de dieren heel belangrijk dat het water schoon is. Daar hebben de boswachters hard aan gewerkt, met hulp van de waterschappen.

Bevers

Jarenlang ging het slecht met de bevers in ons land. Maar gelukkig zijn er weer steeds meer. Mooie dieren, maar ook wel gek eigenlijk. Want wist jij dat ze knaloranje tanden hebben? Daarmee knaagt hij een wilg van acht centimeter dik in vijf minuten door!

Ijsvogel

Als een blauwe flits schieten ijsvogels vlak over het water voorbij. Veel ijsvogels overleven strenge winters met ijs en sneeuw niet, omdat ze dan niet kunnen vissen. Met ijs heeft zijn naam dus weinig te maken. Eerder heeft het te maken met de Germaanse naam 'Eisenvogel'. IJzeren vogel, vanwege de felblauwe kleur op zijn rug. En omdat hij in de winter wel eens bij een wak wordt gezien veranderde waarschijnlijk 'die Eisenvogel' langzaam in ijsvogel.

Lisdodde

Een lisdodde herken je gemakkelijk. Bovenop de rietstengel groeit een soort sigaar.

Vissen

Vissen hebben een zesde zintuig. Nee, ze zijn niet helderziend of zo. Maar tussen de kieuwen en de staart zitten allemaal kleine openingen, waarmee vissen de beweging van het water voelen. Zo kunnen ze vijanden op tijd voelen aankomen, maar ook de beweging van prooidieren voelen ze.

TIP VAN OERRR

Heb je ook water in de buurt? Schep eens met een netje door de sloot of vijver. Wat kom je tegen? Kreeftjes, waterplanten of een oude schoen?

OUDE GEBOUWEN

Soms hoort een gebouw bij de natuur. De boerderijen en kastelen op een landgoed bijvoorbeeld. Of forten, de gebouwen waar soldaten vroeger ons land vanuit konden verdedigen. En ijskelders, een soort koelkasten van vroeger. Dat waren holen of grotten in de grond die vol gelegd werden met ijs. De mensen die op een landgoed woonden, gebruiken dat ijs om eten lang te kunnen bewaren. Nu wonen er vaak vleermuizen in oude forten en ijskelders. Daarom zorgt Natuurmonumenten voor natuur én voor cultuur. Natuurmonumenten beschermt zelfs nog oudere bouwwerken.

Grafheuvels

Dit zijn plekken waar belangrijke mensen vroeger werden begraven. Met schatten. De schatten zijn helaas bijna allemaal geroofd. De grafheuvels zijn soms wel 4.000 jaar oud! Vaak waren ze goed verstopt geraakt in al die jaren. Maar de boswachters van Natuurmonumenten hebben ervoor gezorgd dat je ze weer kunt zien in het bos.

Spinnen

Natuurlijk voelen spinnen zich thuis in oude gebouwen. Wist je dat spinrag sterker is dan staal? Met een kabel van een duim dik, gemaakt van spinrag, zou je een vliegtuig kunnen tegenhouden!

Zwaluwen en vleermuizen

Forten zijn voor zwaluwen, vleermuizen en sommige roofvogels een soort nepgebergte met steile rotswanden, spleten en holten. Hier kunnen zij wonen, nesten of kraamkamers maken en eten.

Dwergvleermuis

De dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis van heel Nederland. In bijna elke straat komen ze voor. En dat is fijn voor ons, want ze zijn dol op muggen: een groep van vijftig dwergvleermuizen eet wel 20 kilo muggen in een jaar! Die zoemen in ieder geval niet meer 's nachts langs jouw hoofd.

Fort Uitermeer

Uilen

De ogen van een uil zitten vast, hij kan ze niet draaien zoals wij dat kunnen. Als hij op zoek gaat naar een lekker hapje, draait hij daarom zijn kop bijna helemaal rond. Als wij ons hoofd zo ver zouden doordraaien, zouden we onze nek breken.

TIP VAN OERRR

Bestudeer eens een muurtje in de buurt. Wat zie je? Mooie mossen, misschien zelfs kleine varens of insecten? Voel hoe zacht de mossen zijn. Natuur op de muur!

MEENEEMTIPS!

Bij deze spreekbeurt vertel je niet alleen het verhaal. Je laat het ook zien. Om je verhaal goed te vertellen, kun je schatten van OERRR verzamelen en echte boswachterspullen meenemen. Schatten van OERRR vind je gewoon in je achtertuin of in de bosjes om de hoek. En als je al lid bent van OERRR kun je ook je kaarten meenemen en bijvoorbeeld je welkomstcadeau.

Als een echte boswachter kun je het volgende meenemen voor je spreekbeurt:

- Verrekijker
- Kompas of gps-apparaat als je die hebt
- Kaart van een natuurgebied in de natuur
- Een loeppotje met een diertje erin, bijvoorbeeld een mier of pissebed
- Een boomstam met jaarringen erop
- Vergrootglas
- Zaklamp
- Rugzak
- Schepnet en emmer

Schatten van OERRR

De natuur zit boordevol schatten. Daar kun je de tafel mee vol leggen als je je spreekbeurt geeft. Ook kun je het laten doorgeven, zodat iedereen het kan zien, ruiken en voelen.

- Veren
- Een oud vogelnest
- Slakkenhuis
- Lege eischalen
- Mos
- Takjes
- Bladeren
- Boomvruchten als kastanjes, eikels, rozenbottel of beukenootjes.
- In de zomer kun je ook met een schepnetje dieren uit een poeltje scheppen en meenemen in een pot met deksel
- En verder... wat je maar voor moois tegenkomt in de natuur!

PS de dieren wel weer vrijlaten na je spreekbeurt!

MEENEEMTIPS!

Natuur proeven

Natuur kun je zien, ruiken, voelen, horen en... proeven! Neem daarom wat eetbare natuurschatten mee als je ze kunt vinden in de buurt:

- Bosaardbeitjes (juni)
- Bramen (najaar)
- Kastanjes (najaar)
- Walnoten (najaar, eerst weken laten drogen voordat je ze eet!)
- Beukenootjes (najaar)
- Veldzuring
- De bloemen van de dovenetel
- Bosbes (zomer)
- Kruidenthee van bijvoorbeeld brandnetel, munt of kamille (heet water, kruid erin, suiker of honing erbij: klaar!)

KAARTEN VAN OERRR – DOEN MET DE HELE KLAS

Vraag je meester of juf om de kaarten van OERRR op de volgende pagina's voor ieder kind in de klas uit te printen.

Leuk dat je je spreekbeurt over Natuurmonumenten en OERRR hebt gehouden. En nu gauw naar buiten! Kijk op [OERRR.nl](https://www.oerrr.nl) voor activiteiten bij jou in de buurt. Ook vind je daar superleuke speel- en knutseltips om thuis te doen. En volg de maandelijkse [vlog](#) van OERRR op Youtube.

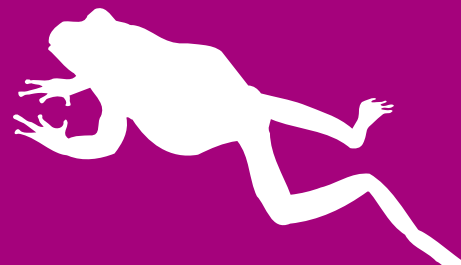
Ontdek OERRR

Voor slechts €1,25 per maand ontvang je een welkomstcadeau, elk seizoen kaarten met super coole ideeën voor doedingen in de natuur en nog veel meer.

In OERRR beleef je de leukste avonturen! Kijk snel op [OERRR.nl](https://www.oerrr.nl) en meld je aan.

Tot ziens in OERRR!

KAARTEN VAN OERRR

Ding van OERRR

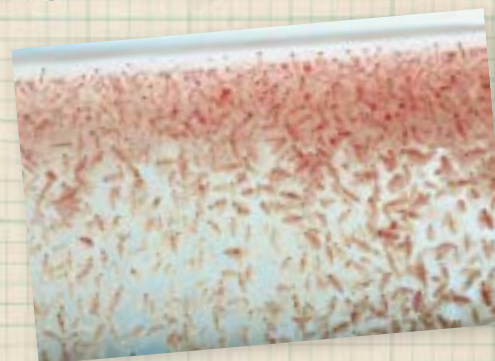

**Kweek
een watervlo**

Natuurmonumenten

**Kweek
een watervlo**

Watervlooien heten ook wel Daphnia en leven gewoon in sloten. Je kunt ze vangen en zelf kweken! Leuk om te doen, en als je vissen hebt kun je ze gebruiken als visvoer. Heb je een vijver, dan eten ze algen en vooral zweefalgen lekker op.

Eerst: water en alg
Vul een grote bak of emmer met kraanwater en doe hier een klein beetje kunstmest, pokon of chrysal bij. Voeg ook roestig ijzer toe, zoals een paar roestige spijkers. Laat dit

een week of twee in de tuin staan op een plek waar niet de hele dag zon valt. Wacht tot het water groen begint te zien van de alg.

Vang die vlo!
Met een schepnetje kun je uit de meeste sloten gemakkelijk wat watervlooien opscheppen. Je herkent ze als piepkleine, roodbruine kreeftjes. Doe een paar watervlooien in de bak met water. Nu gaan ze zich vanzelf voortplanten. Schep ze op om aan je vissen te voeren. Eet smakelijk!

OERRR

KAARTEN VAN OERRR

Ding van **OERRR**

Maak zelf brandnetelzalf

Natuurmonumenten

Maak zelf brandnetelzalf

Brandnetels prikken, maar zijn ook heel gezond. Je kunt er thee van drinken. En je kunt er geneeskrachtige zalf van maken! Met vaseline en brandnetelbladeren maak je een zalf die goed is tegen uitslag, brandwonden, muggenbeten en nog veel meer.

1. Smelt een potje vaseline 'au bain-marie' – je moeder weet hoe dat moet.
2. Voeg zoveel mogelijk brandnetelbladeren toe. Plukken en bladeren afscheuren doe je natuurlijk met handschoenen, anders word je geprikt!
3. Kook het prutje zachtjes 2 tot 3 uur. Vul water in het pannetje af en toe bij.
4. Laat het prutje afkoelen en herhaal het opwarmen en koken 3x.
5. Giet de prut na de laatste keer opwarmen door een zeef of gaasdoek.
6. Even afkoelen en klaar! Je kunt je brandnetelzalf wel 3 jaar gebruiken.

